

## **פתיחת תפקידי לחימה ללא הגבלה לנשים בצה"ל – שיוויון הזדמנויות , שיוויון סיכונים?**

### **משמעויות קליניות ומערכתיות**

אורן שוורץ, אורי גוטליב, אוריה מורן

המרכז למניעת פציעות ושיקום הלוחם, צבא הגנה לישראל

### **רקע:**

בשנה האחרונה החליט הפיקוד העליון של צבא הגנה לישראל בשם ערכי שוויון ההזדמנויות, שוויון מגדרי וחופש העיסוק לפתוח את כל תפקידי הלחימה בפני נשים ולהעלות באופן משמעותי את מספרן של נשים בתפקידי לחימה. בספרות העולמית מתואר כי מין נקבה הינו גורם סיכון משמעותי לפציעות שימוש יתר בקרב ספורטאים ולוחמים ומניסיונם של צבאות גדולים אחרים עולה כי שילובן של נשים באופן גורף בתפקידי לחימה גובה מחיר יקר של אחוזי פציעות ונשר גבוהים.

בתחילת שנת 2014 בוצע סקר רטרוספקטיבי של תמונת המצב של פציעות שימוש היתר בקרב לוחמות ביחידות ההכשרה בצה"ל לפני ההחלטה על פתיחת כלל תפקידי הלחימה לנשים. מטרת הסקר הייתה להבין את ממדי התופעה ואת סוגי ומנגנוני הפגיעה השכיחים, לצורך חיבור תכנית התערבות למניעה והפחתה של שיעורי פציעות אלה.

### **שיטות:**

סוג המחקר: דסקריפטיבי.

אוכלוסייה: כלל המתגייסות לשרות כלוחמות בשני מחזורי גיוס בשנת 3201 (מחזור מרץ ומחזור אוגוסט - כ- 2,500 לוחמות).

מקורות הנתונים: מערכת מפגשי הרופא של חיל הרפואה (CPR), יומני חובשים, דוחות של ענף מידע בחיל הרפואה.

בוצעו חישובי ממוצעים וסטיות תקן של נתונים שונים כגון שיעורי פציעות, מיקומי פציעות ואובדן ימי אימון.

### **תוצאות:**

שיעור הפציעות הכללי עמד על 28.3%. 86% מהפציעות היו באזורי הגב תחתון הברך והקרסול (41% קרסול, 23% גב, ו-22% ברך). כמות אובדן ימי האימון ללוחמת היה 10.7 ו-7.7 ימים לפגיעה.

### **מסקנות:**

טרם פתיחת כלל תפקידי הלחימה לבנות כ-30% מהלוחמות חוו לפחות פגיעת שימוש יתר אחת במהלך ההכשרה. בדומה לצבאות אחרים בעולם אנו אמורים לחוות עלייה חדה במספר הפצועות אם פתיחת כלל תפקידי הלחימה לנשים. על מנת לנסות ולמנוע עלייה חדה זו יש צורך בהיערכות מוקדמת ובניית תוכנית התערבות רב תחומית הכוללת שיתוף פעולה בין העוסקים במקצועות הרפואה, מערך הכושר גופני, מערך הלוגיסטיקה ומפקדים.